

Syllabus

STANDARD KOMPETENCIJA

CILJEVI UČENJA ZA STICANJE LICENCE EBC* L
(European Business Competence* Licence)

Nivo A

- Racio brojevi- poslovni ciljevi i menadžment pokazatelji
- Računovodstvo
- Računovodstvo troškova-obračunska kalkulacija i formiranje cena
- Poslovno pravo

Modul 1: Racio brojevi- Poslovni ciljevi i menadžment pokazatelji

Opšti ciljevi učenja

Po završetku ovog modula, polaznik će biti osposobljen da:

- objasni najvažnije poslovne ciljeve kompanije
- objasni i izračuna odgovarajuće pokazatelje za te ciljeve

Detaljni ciljevi učenja

TEMA	CILJEVI UČENJA
1. Profitabilnost	1.1 Biti u stanju definisati i objasniti pojam profitabilnost.
2. Povrat na vlasnički kapital	2.1. Biti u stanju definisati i objasniti pojam povrat na vlasnički kapital (<i>return on equity</i>), skraćeno ROE . 2.2. Biti u stanju izračunati povrat na vlasnički kapital. 2.3. Biti u stanju objasniti da li stvaranje profita automatski znači da je kompanija profitabilna. 2.4. Biti u stanju oceniti i klasifikovati bilo koju vrstu povrata na vlasnički kapital ostvarenog u kompaniji.
3. Povrat ulaganja (ROI)	3.1 Biti u stanju definisati i objasniti pojam povraćaja na investirana sredstva (<i>return on investment</i>), skraćeno ROI . 3.2 Biti u stanju izračunati povraćaja na investirana sredstva. 3.3 Biti u stanju oceniti i klasifikovati bilo koju vrstu povraćaja na investirana sredstva ostvarenog u kompaniji.
4. Likvidnost	4.1 Biti u stanju definisati i objasniti pojam likvidnost 4.2 Biti u stanju definisati i objasniti pojam likvidna sredstva i ispravno ih locirati unutar finansijskih izveštaja. 4.3 Biti u stanju definisati i objasniti pojam nelikvidnosti. 4.4 Biti u stanju objasniti zašto je cilj postizanja likvidnosti od središnjeg značaja za poslovanje kompanije. 4.5 Biti u stanju izračunati stepen-koeficijent likvidnosti (<i>cash ratio</i>). 4.6 Biti u stanju odrediti potrebnu visinu koeficijenta likvidnosti i dati argumente za to. 4.7 Biti u stanju izračunati trenutnu likvidnost korišćenjem „brzog“ racio odnosa (<i>quick ratio</i>). 4.8 Biti u stanju odrediti potrebnu visinu stepena trenutne likvidnosti i dati argumente za to. 4.9 Biti u stanju izračunati koeficijent tekuće likvidnosti (<i>current ratio</i>). 4.10 Biti u stanju odrediti potrebnu visinu koeficijenta tekuće likvidnosti i dati argumente za to. 4.11 Biti u stanju objasniti da li je važnija likvidnost ili profitabilnost i braniti tezu argumentima.
5. Odnos vlasničkog kapitala i ukupnog kapitala Poluga	5.1 Biti u stanju definisati i objasniti pojam <i>equity ratio</i> (odnos vlasničkog i ukupnog kapitala kompanije) 5.2 Biti u stanju izračunati <i>equity ratio</i> . 5.3 Biti u stanju definisati i objasniti pojam poluge (<i>gearing</i>). 5.4 Biti u stanju izračunati polugu. 5.5 Biti u stanju objasniti zašto je <i>equity ratio</i> od središnjeg značaja. 5.6 Biti u stanju objasniti faktore koji mogu uticati na kreditni rejting kompanije.
6. Novčani tok	6.1 Biti u stanju definisati i objasniti pojam novčani tok (<i>cash flow</i>). 6.2 Biti u stanju izračunati novčani tok upotrebom raspoložive formule.
7. Produktivnost	7.1 Biti u stanju definisati i objasniti pojam produktivnosti.

	7.2 Biti u stanju objasniti zašto je postizanje visoke produktivnosti od središnjeg značaja.
	7.3 Biti u stanju definisati i objasniti pojam povraćaj od prodaje, (<i>return on sales</i>), profitabilnost prodaje.
	7.4 Biti u stanju izračunati povrat od prodaje.
	7.5 Biti u stanju objasniti zašto je povrat od prodaje od središnjeg značaja.

Modul 2: Računovodstvo

Opšti ciljevi učenja

Po završetku edukacije, polaznik će biti osposobljen da:

- Čita i razume godišnje finansijske izveštaje (bilans stanja, bilans uspeha- račun dobiti i gubitka)
- Objasni najvažnije pojmove koji se nalaze u finansijskim izveštajima.

Detaljni ciljevi učenja

TEMA	CILJEVI UČENJA
1. Ciljevi godišnjeg finansijskog izveštaja	1.1. Biti u stanju objasniti glavne ciljeve i svrhu godišnjih finansijskih izveštaja (bilans stanja i bilans uspeha). 1.2. Biti u stanju odrediti kome ti izveštaji mogu biti interesantni.
2. Funkcija i struktura bilansa stanja	2.1. Razumevanje ovog finansijskog izveštaja te biti u stanju objasniti osnovne postavke bilansa. 2.2. Biti u stanju objasniti zašto bilans stanja mora biti u ravnoteži, što znači da ukupna aktiva mora biti jednaka ukupnoj pasivi.
3. Sredstva, aktiva	3.1. Biti u stanju definisati pojam dugovne strane-strana aktive 3.2. Biti u stanju definisati pojam fiksne imovine i navesti primere takve vrste imovine 3.3. Biti u stanju definisati pojam tekuće imovine ili obrtnih sredstava i navesti primere takve vrste imovine.
4. Kapital i obaveze, pasiva	4.1. Biti u stanju definisati pojam potražne strane- strane obaveza. 4.2. Biti u stanju definisati pojam ukupnog vlasničkog kapitala (deoničarski kapital i rezerve) i objasniti njegovo značenje. 4.3. Biti u stanju objasniti pojam pozajmljeni kapital i navesti primere pozajmica kapitala.
5. Zalihe	5.1. Biti u stanju objasniti svrhu izrade popisa stanja zaliha. 5.2. Biti u stanju objasniti korake u izradi popisa stanja zaliha
6. Bilans uspeha- Račun dobiti i gubitka	6.1. Biti u stanju objasniti svrhu i definisati najvažnije pojmove bilansa uspeha. 6.2. Biti u stanju definisati pojmove rashodi i prihodi. 6.3. Biti u stanju definisati pojam prihod od prodaje i izračunati prihod od prodaje. 6.4. Biti u stanju definisati pojam trošak prodaje 6.5. Biti u stanju objasniti razliku između prihoda od prodaje i dobiti.
7. Princip nastanka poslovnog događaja; vremenskog razgraničenja	7.1. Biti u stanju objasniti zašto finansijski izveštaji mogu da sadrže poslovne transakcije koje još nisu dovele do priliva ili odliva sredstava u poslovnoj godini.
8. Računi Potraživanja od	8.1. Biti u stanju definisati pojam dužnici i ispravno ih locirati unutar finansijskih izveštaja.

kupaca i obaveze prema dobavljačima i poveriocima	8.2. Biti u stanju definisati pojam poverioci i ispravno ih locirati unutar finansijskih izveštaja.
9. Rezervisanja za pokriće zakonskih i neplaniranih troškova	9.1. Biti u stanju definisati pojam rezervisanja i ispravno ih locirati unutar finansijskih izveštaja. 9.2. Biti u stanju navesti razloge za rezervisanja. 9.3. Biti u stanju objasniti razlike između rezervisanja i poverilaca.
10. Rezerve	10.1. Biti u stanju definisati pojam rezerve i ispravno ih locirati unutar finansijskih izveštaja. 10.2. Biti u stanju objasniti razloge za postojanje rezervi. 10.3. Biti u stanju objasniti razlike između rezervisanja i rezervi.
11. Amortizacija	11.1. Biti u stanju definisati pojam amortizacija 11.2. Biti u stanju izračunati linearnu amortizaciju. 11.3. Biti u stanju objasniti probleme prilikom izračunavanja amortizacije.
12. Troškovi kapitala	12.1. Biti u stanju definisati i objasniti pojam kapitalnih izdataka. 12.2. Biti u stanju razlikovati troškove koji se moraju prikazati u bilansu stanja i one troškove koji se u celosti unose u bilans uspeha. 12.3. Biti u stanju definisati i objasniti pojam imovine male vrednosti koja može direktno biti otpisana. 12.4. Biti u stanju objasniti posledice kapitalizacije troškova u bilansu stanja i troškova koji se direktno otpisuju.
13. Faze u izračunavanju bilansa uspeha	13.1. Biti u stanju opisati, objasniti i analizirati bilans uspeha u formi izveštaja 13.2. Biti u stanju definisati i objasniti koristi prikaza bilansa uspeha u formi izveštaja u poredjenju sa prikazom u formi konta. 13.3. Biti u stanju definisati i objasniti pojam „operativne dobiti ili gubitka“, „dobiti ili gubitka pre kamata i oporezivanja (PBIT) te zarade pre kamata i oporezivanja (EBIT). 13.4. Biti u stanju definisati i objasniti pojam finansijskog rezultata. 13.5. Biti u stanju definisati i objasniti pojam dobiti ili gubitka iz redovnog poslovanja. 13.6. Biti u stanju definisati i objasniti pojam vanrednog rezultata. 13.7. Biti u stanju definisati i objasniti pojam dobiti ili gubitka pre oporezivanja, zarade pre oporezivanja, dobit pre oporezivanja. 13.8. Biti u stanju definisati i objasniti pojam godišnje dobiti ili gubitka. 13.9. Biti u stanju definisati i objasniti pojam raspodele- alokacije rezervi. 13.10. Biti u stanju definisati i objasniti pojam raspodeljiva dobit. 13.11. Biti u stanju odrediti poslovni dobitak, dobit ili gubitak iz redovnog poslovanja, vanredni poslovni rezultat, dobit pre oporezivanja, godišnju dobit ili gubitak te raspodeljivu dobit koristeći se raspoloživim formulama.
14. Analiza bilansa uspeha	14.1. Biti u stanju objasniti kako mogu nastati dobit ili gubitak. 14.2. Biti u stanju objasniti kako mogu nastati dobit ili gubitak iz redovnog poslovanja. 14.3. Biti u stanju objasniti kako mogu nastati dobit ili gubitak pre oporezivanja. 14.4. Biti u stanju opisati i objasniti dve osnovne opcije korišćenja dobiti.
15. Analiza finansijskih izvještaja	15.1. Biti u stanju čitati jednostavni finansijski izveštaj te na osnovu njega izvući osnovne zaključke (vežba studije slučaja).

Modul 3: Računovodstvo troškova -Obračunska kalkulacija i formiranje cena

Opšti ciljevi učenja

Po završetku treninga polaznik će biti osposobljen da:

- Objasni najvažnije ciljeve, zadatke i ključnu terminologiju računovodstva troškova.
- Objasni opšte činioce za preduzetničke odluke (tržište, kupce, konkurenciju, troškove prodaje).
- Objasni značenje marginalnog (graničnog) doprinosa kao ključnog pojma u računovodstvu troškova i znati da ga izračuna.
- Objasni ciljeve i osnovnu strukturu računovodstva troškova i računovodstva profitnih centara kao i da da razloge zbog čega preduzetnici moraju voditi računa o troškovima

Detaljni ciljevi učenja

TEMA	CILJEVI UČENJA
1. Zadaci računovodstva troškova	1.1. Biti u stanju objasniti i definisati ciljeve računovodstva troškova. 1.2. Biti u stanju objasniti razliku između finansijskog računovodstva i računovodstva troškova 1.3. Biti u stanju objasniti zašto se brojčane vrednosti iz finansijskog računovodstva moraju prilagoditi pre korišćenja u računovodstvu troškova.
2. Pojmovi iz računovodstva troškova	2.1. Biti u stanju objasniti i definisati pojam elemenata troška 2.2. Biti u stanju objasniti i definisati pojam troškovnog centra i dati primere. 2.3. Biti u stanju objasniti i definisati pojam troškovne jedinice- nosioca troškova i dati primere troškovnih jedinica- nosioca troškova. 2.4. Biti u stanju objasniti i definirasi pojam direktnih troškova i dati primere takvih troškova. 2.5. Biti u stanju objasniti i definisati pojam režijskih troškova (tzv. nedirektni troškovi) i dati primere. 2.6. Biti u stanju objasniti i definisati pojam fiksnih troškova i dati primere. 2.7. Biti u stanju objasniti i definisati pojam varijabilnih troškova i dati primere. 2.8. Biti u stanju objasniti osnovnu razliku između računovodstva ukupnih troškova i direktnih troškova.
3. Formiranje cena	3.1. Biti u stanju objasniti koji faktori značajno utiču na cenu proizvoda. 3.2. Biti u stanju objasniti vezu između ponude i potražnje i koncept tržišne cene. 3.3. Biti u stanju definisati i objasniti različite tržišne oblike (monopol, oligopol, savršenu konkurenciju). 3.4. Biti u stanju dodeliti različite cenovne marže analogno odgovarajućoj tržišnoj formi te obrazložiti te odluke. 3.5. Biti u stanju objasniti moguće različite cenovne strategije. 3.6. Biti u stanju objasniti pojam fegresije/sniženja fiksnih troškova te njihov uticaj na poslovnu strategiju. 3.7. Biti u stanju definisati i izračunati marginalni doprinos proizvoda ili prodaje. 3.8. Biti u stanju objasniti značaj marginalnog doprinosa u kalkulacijama cena. 3.9. Biti u stanju objasniti uticaj pozitivnog ili negativnog marginalnog doprinosa na poslovni rezultat. 3.10. Biti u stanju objasniti uticaj kapaciteta (puna iskorištenost ili slobodni kapacitet) u kalkulacijama cena. 3.11. Biti u stanju objasniti osnovnu razliku između kratkoročne i dugoročne cene pokriva

	troškova (break- even price). 3.12. Biti u stanju izračunati kratkoročnu i dugoročnu cenu pokrića troškova za kompanije koje proizvode jedan proizvod. 3.13. Biti u stanju objasniti pojam ekonomije obima (<i>economics of scale</i>).
4. Računovodstvo troškovnog centra	4.1. Biti u stanju objasniti svrhu računovodstva troškovnog centra. 4.2. Biti u stanju objasniti svrhu obrasca raspodele opštih režijskih troškova i izraditi njegovu osnovnu shemu. 4.3. Biti u stanju izračunati troškove za troškovni centar. 4.4. Biti u stanju objasniti svrhu raspodele troškova na interne i zajedničke usluge.
5. Računovodstvo profitnog centra	5.1. Biti u stanju objasniti svrhu i osnovnu strukturu računovodstva profitnog centra. 5.2. Biti u stanju izračunati doprinos profitnog centra. 5.3. Biti u stanju objasniti zašto se pozitivni doprinos profitnog centra ne može poistovetiti s dobiti. 5.4. Biti u stanju objasniti osnovne mere za poboljšanje doprinosa profitnog centra.

Modul 4: Poslovno pravo

Opšti ciljevi učenja

Po završetku treninga, polaznik će biti osposobljen

- objasniti karakteristike, prednosti i nedostatke glavnih zakonskih oblika poslovnih organizacija.
- objasniti glavne odrednice ugovora o prodaji
- objasniti osnove Zakona o stečaju i nesolventnosti

Detaljni ciljevi učenja

TEMA	CILJEVI UČENJA
1. Zakonski oblici poslovnih organizacija	1.1. Biti u stanju objasniti zašto postoje različiti oblici poslovnih organizacija. 1.2. Biti u stanju navesti glavnu razliku između partnerstva i preduzeća te klasifikovati pojedine oblike poslovnih organizacija. 1.3. Biti u stanju objasniti i definisati šta znači pojam lične neograničene odgovornosti. 1.4. Biti u stanju objasniti i definisati šta znači pojam zajedničke i pojedinačne odgovornosti. 1.5. Biti u stanju objasniti i definisati šta znači pojam ograničene odgovornosti. 1.6. Biti u stanju navesti i objasniti glavne karakteristične forme, prednosti i nedostatke samostalnog trgovca-preduzetnika, kao fizičkog lica. 1.7. Biti u stanju navesti i objasniti glavne karakteristične forme, prednosti i nedostatke neograničenog partnerstva. 1.8. Biti u stanju navesti i objasniti glavne karakteristične forme, prednosti i nedostatke komanditnog društva. 1.9. Biti u stanju navesti i objasniti glavne karakteristične forme, prednosti i nedostatke društava sa ograničenom odgovornošću. 1.10. Biti u stanju navesti i objasniti glavne karakteristične forme, prednosti i nedostatke javnog akcionarskog društva. 1.11. Biti u stanju objasniti pojmove akcija i akcionar. 1.12. Biti u stanju objasniti pojam nominalna vrednost akcije. 1.13. Biti u stanju objasniti pojam tržišne cene akcije. 1.14. Biti u stanju objasniti pojam dividende. 1.15. Biti u stanju navesti i objasniti glavne karakteristične forme, prednosti i nedostatke

	<p>«tihog partnera».</p> <p>1.16. Biti u stanju navesti i objasniti glavne karakteristične forme, prednosti i nedostatke partnerstva pod građanskim kodom.</p>
2. Ugovor o prodaji	<p>2.1. Biti u stanju navesti osnovne odrednice ugovora o prodaji.</p> <p>2.2. Biti u stanju navesti kriterijumea koji obavezuju potpisnike.</p> <p>2.3. Biti u stanju objasniti potrebu provere nadležnosti potpisnika.</p> <p>2.4. Biti u stanju navesti glavne karakteristike trgovačkog registra, registra pravnih lica te objasniti druge bitne informacije vezane za rad i organizaciju poslovnih subjekata.</p>
3. Različiti tipovi kompanija	<p>3.1. Biti u stanju objasniti i opisati pojam grupa kompanija-holding.</p> <p>3.2. Biti u stanju objasniti i opisati pojam kartela (trusta).</p>
4. Zakon o stečaju, nesolventnost	<p>4.1. Biti u stanju objasniti pojam insolventnost</p> <p>4.2. Biti u stanju navesti i objasniti najznačajnije razloge nesolventnosti.</p> <p>4.3. Biti u stanju objasniti pojmove vansudsko poravnanje, spajanje pre stečaja i stečaj.</p>